

Ozorowski, Mieczysław

Sprawozdanie ze spotkań księży profesorów WSD z Białegostoku, Drohiczyzna, Ełku, Łomży i Siedlec w roku akademickim 1995/1996

Studia Teologiczne 14, 317-322

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SPRAWOZDANIA

Studia Teologiczne
Biał., Droh., Łom.
14(1996)

KS. MIECZYŚLAW OZOROWSKI

SPRAWOZDANIE ZE SPOTKAŃ KSIĘŻY PROFESORÓW WSD Z BIAŁEGOSTOKU, DROHICZYNA, EŁKU, ŁOMŻY I SIEDLEC W ROKU AKADEMICKIM 1995/1996

SPRAWOZDANIE ZE SPOTKANIA KSIĘŻY PROFESORÓW WSD
Z BIAŁEGOSTOKU, DROHICZYNA, EŁKU, ŁOMŻY I SIEDLEC
- ŁOMŻA, 19 PAŹDZIERNIKA 1995 R.

1. Zebranych 48 Księży Profesorów powitał Ks. Rektor A. Miałchowski i przekazał głos przewodniczącemu tego spotkania Księdzu Rektorowi z Białegostoku S. Hołodokowi.

2. Ks. Rektor S. Hołodok zaprezentował program spotkania.

3. Ks. Bp Juliusz Paetz powitał zebranych Księży Profesorów zapewniając o gościnności. W swoim słowie nawiązał do 70 rocznicy erygowania Diecezji Łomżyńskiej. Zapowiedział również otwarcie Pierwszego Synodu Diecezjalnego.

4. Odczytano i przyjęto protokół z poprzedniego spotkania.

5. Referat wygłosiła Ks. Profesor F. Woronowski na temat: *Problem formacji w Seminarium wizji parafii nowego tysiąclecia*.

We wstępie prelegent zaznaczył aktualność problematyki, która dotyczy zagrożeń współczesnego człowieka i całego chrześcijaństwa. Jest to problem, który powinien być podjęty w formacji seminaryjnej.

Pierwszy rozdział został zatytułowany *Niezbędność nowej wizji*. Autor przedstawił konieczność zmian w wizji parafii. W swoich wywodach opierał się o dokumenty Kościelne. Wskazywał na model Kościoła jako Mistycznego Ciała Chrystusa (*Mistici Corporis Christi* - Piusa XII) i na Kościół, który jest żywym organizmem, ożywianym przez Ducha Świętego (*Lumen Gentium*, 7). Parafia powinna być trakto-

wana jako wspólnota wiernych. Trzeba odchodzić od traktowania obiektywnego do podmiotowego.

Drugi rozdział był sformułowany jako pytanie: *Jaka wizja parafii?* Wprowadzając w zagadnienie prelegent zaznaczył, że istnieje wiele koncepcji, ale większość z nich jest fragmentaryczna i nieodpowiednia. Parafia ma być umiejscowieniem Kościoła powszechnego - jakby *eklezjola*. Parafia ma być z natury Mistycznym Ciałem Chrystusa, żyjącym miłością. W parafii najważniejsze nie są nakazy, ale żywy związek z Chrystusem. Parafia powinna się starać o świadomość jedności pionowo-poziołej. Parafia jest więc żywą wspólnotą z *wiarą zmaterializowaną przez miłość*. Miłość ta posiada przynajmniej 10 wielkich płaszczyzn, które autor w skrócie przedstawił na podstawie swojej ostatniej książki (*Parafia-caritas i jej wpływ na przyszłość cywilizacji*, Łomża 1995 s.41-44).

Trzeci rozdział referatu został poświęcony zagadnieniu: *Seminarium wobec problemu nowej wizji parafii*. Wychowanie i przekaz nowej wizji parafii nie jest tylko sprawą episkopatu czy samego biskupa spoczywa on na wszystkich profesorach. Od wpojenia nowej wizji parafii kandydatom do kapłaństwa zależy przyszłość naszych parafii. Seminarium powinno działać na zasadzie apostołskiej pedagogii - formowania świadectwem. Zespół wychowawców i profesorów powinien stać się zespołem apostołskiej pedagogii miłości.

W zakończeniu Ks. F. Woronowski przedstawił postulat zjednoczenia wysiłków. Za przykład podał ruch "Unum" niegdyś istniejący w Seminarium Łomżyńskim. Zaproponował coroczne spotkanie alumnów wszystkich pięciu diecezji, aby na nim rozważyć problem nowej wizji parafii. Dłaczego również nie zorganizować dnia jedności diecezji regionu północno-wschodniego.

6. Dyskusję rozpoczął Ks. Bp Juliusz Paetz. Na początku wspominał na Papieża Jana Pawła II i na jego naukę i praktykę związaną z parafią. Następnie zauważył, że KPK nazywa proboszcza terminem *pastor* podobnie jak biskupa. Przypomniał również o potrzebie dowartościowania świeckich w życiu parafii. Mówił także o potrzebie refleksji nad Słowem Bożym, zwłaszcza wobec problemu proliferacji sekt w naszym społeczeństwie.

Ks. S. Hołodok podsumował wykład, gratulował prelegentowi i zapytał o szczegóły związane z ruchem "Unum". Ks. K. Syczewski mówił o parafii jako wspólnocie wspólnot. Ks. K. Kułakowski zwrócił uwagę na rolę wszczęcia chrześcijanina w Misterium Paschalne, a nie tylko włączenia w Mistyczne Ciało Chrystusa. Ks. W. Jemielity przedstawił szereg szczegółowych uwag, min. stwierdził, że prelegent bardziej mówił o wizji Kościoła, a nie parafii. Ks. R. Forycki wskazał min. na potrzebę formacji praktycznej a nie tylko teoretycznej. Ks. J. Kruszewski przedstawił szereg zastrzeżeń szczegółowych do referatu. Wskazał między innymi na bierność wielu wiernych i postawił problem: jak zmusić wiernych do aktywności? Ks. A. Miałchowski zwrócił uwagę na rolę rodziny w parafii. Ks. T. Osiński dzielił się swoim doświadczeniem proboszcza i profesora. Ks. S. Strzelecki mówił, że wykład o Kościele ma być wcielony w parafii. Ks. H. Żukowski pytał: co zmienić konkretnie w formacji seminaryjnej? Ks. A. Boszko zwrócił uwagę, że chociaż wszyscy popierają Ks. Prelegenta, to nikt nie wysunął konkretnych wniosków. Ks. S. Hołodok kończy dyskusję.

Ks. F. Woronowski ustosunkował się do przedstawionych w dyskusji postula-

tów i pytań. Poprosił również, by temat był kontynuowany w następnych spotkaniach. Prelegent pozostawił do dyspozycji słuchaczy kilka egzemplarzy swojej książki (Parafia-caritas).

7. Ustalono, że następne spotkanie odbędzie się w Białymstoku 23 listopada 1995. Referat wygłosi Ks. J. Zabielski na temat: "Indyferentyzm moralny jako znak czasu".

8. Ks. M. Ozorowski przedstawił nowe wymogi odnośnie składania maszynopisów do "Studiów Teologicznych".

9. Ks. Rektor A. Miałchowski podziękował zebranych Księżom Profesorom i zaprosił ich na przygotowany już obiad.

SPRAWOZDANIE ZE SPOTKANIA KSIĘŻY PROFESORÓW WSD
Z BIAŁEGOSTOKU, DROHICZYNA, ŁÓMŻY, ELKU I SIEDLEC
- BIAŁYSTOK DNIA 23 LISTOPADA 1995 ROKU.

1. W Arcybiskupim Wyższym Seminarium Duchownym Białymstoku dnia 23 listopada 1995 roku odbyło się spotkanie Księży Profesorów. Zebranych 36 Księży powitał Ks. Rektor St. Hołodok z Białegostoku. Zebraniu przewodniczył Ks. Rektor J. Łoniewski z Drohiczyna.

2. Odczytano i przyjęto protokół z poprzedniego spotkania.

3. W sprawie formalnej głos zabrał Ks. Bp E. Samsel z Elku. Podkreślił wartość tych spotkań i zaprosił wszystkich na sesję wiosenną do Elku. Ks. Rektor R. Forycki zaproponował datę 9 maja 1996 roku i temat wykładu: "*Jak dziś mówić o Bogu*".

4. Wykład wygłosił Ks. Józef Zabielski na temat: *Indyferentyzm religijno - moralny jako znak czasu*. We wstępie autor wspominał o różnych postawach wobec Boga i religii, i że coraz częściej spotykamy się z indyferentyzmem jako cechą współczesnego świata.

Pierwsza część wykładu poświęcona była indyferencyjnemu charakterowi współczesnej cywilizacji. Współczesny świat ze swoją kulturą absolutyzuje człowieka a odrzuca Boga i wartości religijne. Moderniści widzą prawdę jako zagrożenie dla człowieka. Głosi się pochwałę wolności = dowolności. Współczesny człowiek jest obywatelom świata wyzwolonym z wartości religijnych, bez mocnej tożsamości, bez moralności. Prowadzi on życie, które jest rodzajem zabawy, prowadzące do pustki i nicości. Jan Paweł II nazywa to cywilizacją śmierci. Nowoczesne społeczeństwo jest zsekularyzowane i spycha religię tylko do życia indywidualnego. Prelegent zaprezentował cztery etapy tej sekularyzacji: odkościelnienie, odchrześcijanienie, indyferentyzm religijny, agnostycyzm (nihilizm). Proces ten przekształca się w system polityczny i społeczny grożący chaosem moralnym.

Druga część wykładu omawiała problematykę fenomenologii obojętności religijno - moralnej. Problemem indyferentyzmu zajmował się Sobór Watykański II. Papież Jan Paweł II również ostrzega przed indyferentyzmem. Trudno jest zdefiniować pojęcie indyferentyzmu. Nie jest nim ateizm, choć indyferentyzm jest mu bliski. W indyferentyzmie nie ma problemu Boga, nie ma poszukiwania sensu życia. Prele-

gent wyróżnił kilka postaci indyferentyzmu: obojętność destrukcji (nihilizm młodzieżowy), obojętność czynu i namiętności (aktywizm i pogoń za spełnieniem np. przez sport, luksus życia, seks, władzę itd.), obojętność metodyczna (to, co wątpliwe nie jest warte zainteresowania), obojętność jako doświadczenie pustki (egzystencjalna pustka ludzi młodych), obojętność jako zerwanie więzi społecznych, obojętność młodości (wszystko wolno młodzieży), obojętność tolerancji (błędnie rozumianej).

W zakończeniu autor mówił o indyferentyzmie religijno - moralnym jako wyzwaniu i nadziei. Potrzeba prowadzenia badań i poszukiwań w dziedzinie dialogu i przywracania sensu życia tam, gdzie go brak.

5. Ks. Rektor J. Łoniewski z Drohiczyzna podsumował wykład i wprowadził do dyskusji. Jako pierwszy głos zabrał Ks. F. Sadowski i mówił o zaplanowanej przez nurt liberalny laicyzacji społeczeństwa w Polsce. Ks. E. Molenda mówił o postmodernizmie i o konieczności spojrzenia wiary na naszą rzeczywistość. Ks. Z. Lewicki nawiązał do rozróżnienia pojęć sekularyzmu i sekularyzacji. Ks. E. Borowski wspominał o humanizmie laickim, groźbie sakramentalizacji i konieczności świadectwa do rozwoju religijnego. Ks. Z. Rostkowski zaapelował o ośrodek badań nad religijnością i indyferentyzmem. Ks. T. Syczewski zwrócił uwagę na wpływ praktyk wschodnich. Ks. M. Jamiolkowski pytał, co należy robić by wzmocnić wiarę. Ks. A. Miałchowski zwrócił uwagę na przyczyny indyferentyzmu. Ks. W. Nowacki mówił o indyferentyzmie systemowym i o szerzeniu się sekt. Ks. S. Żukowski wspominał o potrzebie nauczycieli wiary. Na zakończenie Ks. J. Zabielski ustosunkował się do wielu wypowiedzi i dokonał odpowiednich uzupełnień i wyjaśnień.

6. Ks. Rektor J. Łoniewski podziękował za referat i dyskusję. Ks. Rektor s. Hołodok również podziękował zebranym za przybycie do Białegostoku i zaprosił na obiad. Po modlitwie kończącej spotkanie Księża Profesorowie udali się do refektarza i zasiedli za suto zastawionymi stołami, by kontynuować nieformalną już część spotkania.

SPRAWOZDANIE ZE SPOTKANIA KSIĘŻY PROFESORÓW WSD Z BIAŁEGOSTOKU, DROHICZYNA, ELBLĄGA, ELKU, ŁOMŻY, OLSZTYNA I SIEDLEC. ELK - 9 MAJA 1996.

1. Dnia 9 maja 1996 roku w Wyższym Seminarium Duchownym w Elku odbyło się spotkanie Księża Profesorów WSD z Białegostoku, Drohiczyzna, Elku, Elbląga, Łomży i Siedlec. Zebranych powitał Ks. Rektor R. Forycki z Elku. Rozpoczął on spotkanie modlitwą i w prowadził w tematykę dnia. Obecnych było 43 Księża Profesorów WSD, Pan Rektor Wszechnicy Mazurskiej z Olecka, zaproszeni Księża i klerycy WSD z Elku.

2. Po odczytaniu przyjęto protokół.

3. Referat wygłosił Ks. Bp B. Bejze z Łodzi na temat: *Jak mówić dzisiejszemu człowiekowi o Bogu?*. Prelegent w swoim wystąpieniu dokonał lektury i komentarza do fragmentów książki o wyżej podanym tytule. Ksiądz Biskup podzielił swoją

prelekcję na dwie części: diagnoza i propozycje.

W części pierwszej, diagnostycznej, mówca ograniczył się do zaprezentowania czterech przykładów religijności: Białorusi - kraju postkomunistycznego; Szwecji - kraju o kulturze chrześcijańskiej, ale nie katolickiego; Austrii - kraju katolickiego ale zlaicyzowanego i Polski. W ostatnim przypadku prelegent zaprezentował opinię redaktora Wilkanowicza.

W drugiej części poświęconej propozycjom Ksiądz Biskup zwrócił uwagę na dwie potrzeby: osobistego świadectwa i gruntownego nauczania. Mówca cytował wypowiedzi min. Ks. Pasierba i Prof. A. Stępnia.

W zakończeniu Ks. Bp B. Bejze postawił szereg pytań i problemów: co warte jest dawanie świadectwa bez solidnego przekazu treści? Katecheza w szkole powinna mieć tę samą jakość nauczania, co przedmioty świeckie. Problemem jest odpowiednie nastawienie młodzieży do praktyk religijnych. Znaczenie rodziców w przekazie religijności dzieciom. Wyzwalać się ze schematów, abyśmy mogli radować się różnicami w wierności Ewangelii.

4. Dyskusja

Po prezentacji Ks. Bpa B. Bejze, głos zabrał Ks. Rektor S. Ewartowski. Postawił on pytanie, dlaczego nasze słowo o Bogu jest martwe, dlaczego ono nie brzmi? Co się stało ze współczesnym człowiekiem?

Ks. Bp W. Ziemia podzielił się swoimi uwagami odnośnie do katechezy w szkole. Słaby związek dzieci i młodzieży z Kościołem widzi on w słabej, zubożonej na sprawy religijne rodzinie. Mówienie o Bogu nie kończy się na szkole. Jak mówić o dobrym Bogu dla człowieka umierającego?

Ks. Bp B. Bejze prosi o dziesięć minut przerwy i o napisanie pytań na kartkach.

Ks. A. Boszko podkreślił rolę świadka w przepowiadaniu. "Dajcie nam całego Chrystusa a nie tylko jego strzępy i szmaty". Często tylko moralizujemy, a nie głosimy ludziom całego Chrystusa.

Ks. Bp E. Ozorowski zauważył, że temat jest bardzo szeroki, a nasze uwagi są tylko częściowe. Czy seminaria dobrze przygotowują do mówienia o Bogu? Należy też brać pod uwagę do kogo się mówi, jakiego mamy słuchacza, jak przygotowanego, z jakiego środowiska pochodzącego.

Ks. E. Borowski stwierdził, że o Bogu należy mówić z pokorą. Mówić do wszystkich ludzi, którzy są w Kościele. Nauczanie powinno być biblijne. Bóg nie jest rzeczą ale osobą. Mówienie o Bogu związane jest z modlitwą i radością.

Ks. S. Ewartowski zauważył, że potrzeba integralnego przepowiadania o Bogu. Ks. Bp B. Bejze komentuje powyższe wypowiedzi i podaje swoje uzupełnienia.

Ks. M. Jamiółkowski wskazał, że w Seminarium trzeba kłaść nacisk na przedmioty techniczne związane z duszpasterstwem. Zachęcać trzeba też świeckich do mówienia o Bogu.

Ks. B. Bieniek powiedział, że wiara jest propozycją skierowaną do człowieka. Potrzeba reformy studiów w seminariach duchownych. Należy odejść od filozofii tomistycznej na rzecz filozofii procesu. Istnieje potrzeba porozumienia pomiędzy teologami i filozofami.

Ks. M. Olszewski przypomniał, że Papież Jan Paweł II często mówi o "Nowej ewangelizacji". Dzisiejszy świat potrzebuje świadków a nie nauczycieli, a słucha

nauczycieli ponieważ są świadkami.

Ks. Bp B. Bejze ponownie ustosunkował się do powyższych wypowiedzi. Mówił o potrzebie kształcenia świeckich, aby mogli mówić o Bogu; o nauczaniu wiary w sensie obiektywnym, jako treści Objawienia; o potrzebie współpracy między teologami i filozofami; o potrzebie świadków ale i fachowców.

Ks. Rektor S. Ewartowski podziękował za wykład i za dyskusję.

5. Wolne wnioski.

Ustalono, że następne spotkanie odbędzie się w Drohiczynie 10 października 1996 roku. Zaproponowano przesłanie życzeń dla Jana Pawła II z okazji jubileuszu święceń kapłańskich. Ks. Bp W. Ziomba zaproponował ewentualny temat następnego spotkania o benedyktynekach w Elku. Ks. Rektor R. Forycki zaprosił zebranych na obiad.